

УДК 378.011.3 – 051:364.4:005.963.2
DOI: 10.31376/2410-0897-2020-1-42-97-103

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАСОБАМИ КОУЧИНГУ

Курант Оксана Євгенівна

аспірантка кафедри технологічної та професійної освіти
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
e-mail: psychologist.oksanakurant@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-4741-414X

У статті розглянуто сутність методу коучингу як засобу розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників. Висвітлено роль технології коучингу в процесі розвитку професійної компетентності та здійснення професійної діяльності фахівців соціальної сфери. Проаналізовано особливості застосування коучингу в процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників, як засобу розвитку професійно-особистісних ресурсів. Виокремлено засади застосування коучингу як технології розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі професійної підготовки.

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, майбутні фахівці соціальної сфери, соціальні працівники, коучинг, професійний коучинг, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку професійної освіти України має на меті підготовку компетентних висококваліфікованих фахівців, які добре зорієнтовані в специфічних завданнях своєї сфери, мають високий рівень професіоналізму, високий інтелектуальний, творчий потенціал, володіють навичками та вміннями ефективного виконання своїх професійних функцій, мають сформовані професійно значущі особистісні якості, готові до професійного саморозвитку, самовдосконалення тощо.

На сьогодні в Україні підготовка фахівців соціальної сфери ґрунтується на концепції, згідно з якою навчання здобувачів освіти відображає соціальний розвиток, сприяє активному пошуку шляхів вирішення нагальних соціальних проблем. Професіонали соціальної сфери мають бути готові коригувати, усунути та змінити негативні соціальні прояви у суспільстві. Розвиток соціально-педагогічної науки, потреби, проблеми та перспективи нинішньої системи освіти України вимагають необхідності дослідження феномену «професійна компетентність» соціального працівника. Поняття «компетентність спеціаліста» розглядаються різними вченими стосовно фахівців різних галузей діяльності. Водночас простежується досить неоднозначний підхід до визначення суті цього поняття. Зокрема, поняття «компетентний» можна розглядати як «відповідальний, здатний» (від лат. *competentis*), тобто той, хто: а) знає, добре обізнаний, авторитетний, поінформований у певній галузі; б) той, хто володіє компетенцією. Вчені у визначеннях поняття професійної компетентності наголошують на таких складових: знання, необхідні для професійної діяльності, та уміння застосовувати їх у професійній діяльності (І. Підласий); наявність спеціальної освіти, загальної і спеціальної ерудиції, постійне підвищення науково-професійної підготовки (І. Лотова); володіння теоретичними знаннями і уміннями використовувати адекватні технології і виконувати відповідні соціальні ролі у професійній діяльності (А. Капська); здатність кваліфіковано виконувати визначені види соціально-педагогічної роботи у межах професії, досягаючи при цьому високих кількісних і якісних результатів праці на основі наявних психолого-педагогічних знань, умінь і навичок (Т. Вайда).

У ЗВО одним із важливих завдань є формування професійної компетентності, розвиток інтелектуального потенціалу майбутніх фахівців, що визначатиме в майбутньому ефективність виконання професійних завдань на високому рівні. Сучасний спеціаліст повинен стратегічно мислити, вміти вчасно зорієнтуватися, бути здатним ситуативно реагувати на нові професійні виклики. Розвиток професійної компетентності формується в процесі професійного навчання в результаті опрацювання навчально-професійних завдань, у результаті чого визначається в майбутньому успішною та ефективною трудовою діяльністю.

Специфіка діяльності соціального працівника характеризується розмитістю меж

професійної компетентності, невизначеністю ефективних технологій вирішення професійних завдань та оцінки ефективності праці тощо. Водночас вимагає професійної гуманістичної світоглядної життєвої позиції, високої емоційної культури, комунікативної компетентності, здатності до самоаналізу, самовідновлення, рефлексії, динамічного розвитку здібностей, стійкої сформованості професійно значущих інтелектуально-особистісних якостей та ін. Вищезазначені вимоги визначаються специфікою праці – соціальна підтримка, соціальний захист, обслуговування та надання допомоги кризовим категоріям клієнтів.

Надзвичайно актуальним є вивчення умов та засобів розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі навчання в ЗВО. Одним із ефективних засобів розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників ми визначаємо професійний коучинг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У теорії і практиці вищої освіти накопичено цікавий і багатогранний досвід професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, обумовлений важливістю побудови системи формування професійної компетентності, що багатоаспектно узагальнений у наукових теоріях, зокрема в працях І. Зязюна, Н. Кузьміної, А. Маркової, О. Карпенко, В. Тименка. Процес становлення соціального працівника як професіонала в різних аспектах розкрито у наукових дослідженнях і монографіях багатьох учених: В. Бочарової, А. Капської, Н. Клименка, Ю. Павленка, В. Поліщука, В. Сластьоніна, Н. Шмельової, Л. Карамушки, Л. Ложкіна, С. Максименка, Л. Орбан-Лембрик, В. Семиченко, В. Третьяченко, Ю. Швалба та ін.; питання психологічного забезпечення професійної діяльності в соціальній сфері висвітлені в працях сучасних психологів та педагогів – О. Безпалько, П. Криворучко, Н. Кривоконь, С. Максименка та ін.

Особливості професійної підготовки фахівців соціальної сфери стають предметом досліджень наукових праць із педагогіки, соціології, філософії, психології тощо, відображені в науково-методичних публікаціях практиків соціальних установ, соціально-психологічних служб та ін.

Однак аналіз наукової літератури показав, що питанням безпосереднього дослідження технології професійного коучингу як засобу розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери не здійснювалося.

Формулювання мети статті. Головною метою статті є розкриття особливостей застосування технологій коучингу як засобу розвитку професійної компетентності соціальних працівників у процесі університетської підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність компетентності, зазвичай, співвідноситься з конкретним видом діяльності. У науковій літературі визначені такі її види: соціальна, психологічна і соціально-психологічна, комунікативна, правова, психологічна і педагогічна компетентність. Кожен вид має свої особливості з огляду на специфіку виконуваної діяльності, при цьому в їх структурі проявляються об'єктивно необхідні елементи. Під час розгляду різних видів компетентності науковці, зазвичай, включають у їх структуру знання, уміння і навички. Такий підхід забезпечує доступність експериментальної перевірки сформованості компетентності, визначення рівня професійної компетентності, що є основою визначення готовності студентів до професійної діяльності, а також практичне підтвердження теоретичних положень.

Таким чином, названі елементи можна вважати основою будь-якого виду компетентності, в тому числі, професійної компетентності. Зважаючи на взаємозв'язок особистості і діяльності, процес професійної компетентності не виключає професійний компонент. Оскільки вищим рівнем у структурі особистості (за К. Платоновим) також є її спрямованість, то саме професійна спрямованість особистості зумовлює розвиток професійної компетентності, оскільки спрямованість визначає змістово-функціональний аспект професійної освіти майбутнього соціального працівника, у процесі якої і формується компетентність. Крім того, професійна спрямованість має вагомим значенням для формування професійної позиції спеціаліста, яка по суті є показником професійної компетентності і закріплює професійну підготовку майбутніх соціальних працівників та формує інтегративну

готовність.

Питання підвищення компетентності соціального працівника останнім часом набуває все більшої актуальності адже безперервно йде стрімкий процес трансформації соціального досвіду, досить динамічно розвивається сфера соціальних послуг, удосконалюються технології соціальної роботи, зростає рівень вимог соціуму до фахівців. У вирішенні соціальних проблем компетентність становить основу професійного здійснення соціальної роботи. Фахівці соціальної сфери застосовують свої знання і вміння для соціальної допомоги окремим особам, сім'ям, групам, організаціям, громадам, соціуму загалом [7]. Соціальні працівники мають на меті підвищувати здатність клієнтів виходити самостійно з кризових життєвих ситуацій, створюють необхідні для цього умови та надають ресурси, забезпечують взаємодію між людьми або між людиною та її оточенням, налагоджують комунікацію між клієнтом та установами соціального спрямування, підвищують відповідальність організацій за клієнта, впливають на соціальну політику. Ефективно виконувати ці завдання здатні добре підготовлені, професійно компетентні працівники.

Таким чином, аналіз наукової літератури, Галузевого стандарту підготовки студентів за напрямом «Соціальна робота» дозволяють зробити висновок про те, що фахівець соціальної сфери має володіти професійними знаннями, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності; вміти ефективно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; систематично працювати над оновленням професійних знань із соціальної роботи, які формуються із усебічних і глибоких знань професійно орієнтованих та спеціальних дисциплін; бути впевненим у цих знаннях у процесі провадження своєї діяльності; вміти використовувати повний арсенал засобів і прийомів під час вирішення будь-яких питань професійної діяльності.

Отже, професійна компетентність соціального працівника – це єдність теоретичної і практичної готовності та здатності випускника закладу вищої освіти кваліфіковано вести професійну діяльність. Це поняття розкривається через сукупність професійних умінь, реалізація яких забезпечує відповідний їм рівень результативності діяльності фахівця в процесі вирішення професійних завдань [7].

Як показує аналіз актуальних емпіричних досліджень, показники професійного інтелекту (соціального, емоційного, внутрішньо особистісного тощо) у здобувачів вищої освіти перебувають переважно на середньому рівні вираженості, що не є сприятливим фактором розвитку професійної компетентності та виконання специфічних професійних завдань. З огляду на це в процесі підготовки майбутніх соціальних працівників необхідним є забезпечення системи соціально-психологічних та психолого-педагогічних умов становлення та розвитку професійної компетентності: створення професійно орієнтованого середовища, конструктивна навчальна професійна взаємодія, моделювання змісту освіти шляхом поєднання знань та системи практичних умінь та навичок, стимулювання особистісного та інтелектуального потенціалу тощо. Важливим інструментом утілення вищезазначених умов у системі професійної підготовки фахівців соціального профілю є професійний коучинг.

Категорія коучингу (від англ. Coaching – тренерство) бере свої витoki у спортивному тренерстві, розроблялася в межах когнітивної, позитивної та організаційної психології, психології управління, консультативної психології та ін. В основі сутності поняття лежать ідеї постійного розвитку природних потенційних можливостей людини в різних сферах її життєдіяльності. У сучасних дослідженнях коучинг висвітлюється в контексті консультування з особистісних та професійних проблем [9] як система ефективних трансформаційних комунікацій з самим собою та іншими людьми, як метод управління персоналом та технологія активізації потенціалу людини, засіб «активації» найкращого в людині чи команді [3], як система психологічних прийомів для вдосконалення професійної діяльності клієнта чи організації в цілому [5], засіб оптимізації людського потенціалу, професійного становлення та ефективності роботи організації [6] тощо. Загалом, поняття коучинг трактується як метод та технологія консультування, спрямовані на розвиток та реалізацію особистісного потенціалу клієнта або групи клієнтів, що має на меті реалізацію

максимально можливого ефективного результату в житті загалом або в певній сфері.

У контексті використання професійного коучингу як технології розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників в освітньому процесі ЗВО ми виділяємо такі його особливості:

- коучинг як засіб підтримки в процесі професійного навчання, спрямований переважно на дію, ніж на пояснення чи надання інформації;
- коучинг стимулює розвиток професійно-особистісних якостей;
- коучинг оптимізує процеси адаптації та підвищує мотивацію фахівця ефективніше реалізуватися в професії, сприяє формуванню комфортного для продуктивної праці соціально-психологічного клімату;
- коучинг мотивує до професійного самопізнання, самоаналізу, саморозуміння, професійної рефлексії та самореалізації, самоактуалізації та ін.;
- коучинг підвищує професійний контроль та самоефективність.

Застосування цієї технології в системі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників розширює ефективні способи та максимально можливі перспективи розвитку професійної компетентності, що в подальшому приведе до якісної зміни професійної діяльності фахівців.

Результати досліджень дозволяють нам визначити навчальну програму освітнього професійного коучингу для розвитку професійної компетентності у майбутніх соціальних працівників. Освітній професійний коучинг ми розглядаємо як систему психолого-педагогічних та соціально-педагогічних процесів, що мають на меті розвиток професійних знань, навичок та вмій у процесі професійного навчання. Навчальна програма призначена для здобувачів вищої освіти, що проходили навчальну та виробничу практику в закладах соціального захисту, соціальних службах тощо, мають власний досвід практичної професійної діяльності в соціальній сфері. Робота передбачає індивідуальні та групові форми взаємодії через активне навчання та зворотний зв'язок. Освітній професійний коучинг зорієнтований на майбутню професійну діяльність та має на меті розвиток професійних інтелектуально-особистісних ресурсів майбутніх соціальних працівників, розвиток у них професійного мислення, самоконтролю, самомотивації, професійної мотивації, підвищення професійної реалізації, самостійності, орієнтований на самокоучинг професійного розвитку (управління собою, своїми ресурсами, розкриття потенціалу для досягнення поставлених цілей). Програма сформована так, що дозволяє в процесі коуч-сесій актуалізувати теоретичні знання майбутніх соціальних працівників і, спираючись на їхній досвід, максимально точно змодельовати вектор власної професійної реалізації.

Під час процесу освітнього професійного коучингу використовуються такі основні техніки: постановка запитань (інтерв'ю), дискусії, мозковий штурм, метод конкретних ситуацій, метод емоційного стимулювання, методи створення сприятливої психологічної атмосфери, метод створення ситуації пізнавальної дискусії, метод проєктування та моделювання, «письмове есе-розмірковування», рефреймінг, інтерпретації, прояснення, перспективна гра, стратегії результативної творчості, метафори тощо [8; 3].

Технологія провдення освітнього професійного коучингу базується на трьох положеннях коуч-процедур будь-якого типу: переконання, цінності та цілі. В основі роботи – 4 стадії (С. Дуглас, У. Морлей): постановка цілей, оцінювання, планування діяльності, безпосередньо діяльність та моніторинг. Оцінювання ефективності коучингової діяльності здійснюється на основі оцінювання коучингових вмій: відкрита комунікація, колективна робота, неоднорідність робочого середовища (ситуативність, адаптація) та ін. [8].

Програма професійного коучингу для розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників містить п'ять модулів. Наведемо орієнтовний блок тематичного плану коуч-сесій:

1. Вступ. Коуч-компетентності передбачають інформування клієнта щодо змісту роботи, застосування специфічних інструментів та засобів, визначення принципів роботи, особливостей взаємодії з клієнтом, двосторонніх прав та обов'язків ув процесі взаємодії,

самостійної роботи клієнта між сесіями. По завершенні вступної сесії результатами роботи є визначення мети, завдань роботи, адміністративні питання (графік роботи та ін.), знайомство клієнта і коуча, чітке формулювання запиту та очікування учасників [8].

2. Розвиток потенціалу професійного мислення та професійної інтуїції в професійній діяльності соціального працівника. Окреслення змісту професійного мислення та професійної компетентності, поточної ситуації (актуального кола проблем, завдань) у професійній діяльності; визначення внутрішніх і зовнішніх перешкод, ризиків на шляху до бажаної цілі; аналіз ресурсів та можливостей для досягнення запланованого результату, вибір конкретного варіанта дій, складання плану та окреслення способів його реалізації, безпосереднє виконання запланованого, аналіз результативності та визначення можливих перспектив у вирішенні проблемної ситуації.

3. Професійна компетентність у соціальній роботі: ефективна співпраця з клієнтами. Визначення змісту поняття «професійна компетентність»; діагностика особливостей розвитку, усвідомлення власних результатів роботи та труднощів у професійній діяльності, розвиток емпатичних навичок та навичок впливу в професійній взаємодії з клієнтами; розвиток адаптивних можливостей та здатності до управління стресовими ситуаціями в професійній взаємодії, розвиток і закріплення позитивного досвіду.

4. Ефективна самоорганізація людини. Визначення змісту внутрішньоособистісних якостей професійної компетентності, що визначає здатність до самореалізації, самомотивації, самоконтролю, саморегуляції, вміння управляти власним потенціалом та внутрішніми ресурсами, систематично стимулювати оптимальні робочі стани: аналіз проблемних ситуацій та труднощів самоорганізації особистості в процесі професійної діяльності, ефективність прийняття рішень, визначення ключових пріоритетів, розвиток та закріплення здатності самоконтролю, саморегуляції в професійній взаємодії, активізація самодисципліни фахівця, професійна рефлексія.

5. Самокоучинг ефективності в діяльності соціального працівника. Аналіз змісту професійної мотивації, труднощі та проблеми в професійній діяльності, мотивація та результативність, професійна відповідальність, самоефективність, рефлексія професійних досягнень, подолання особистих та професійних бар'єрів та обмежень, розвиток професійної самоефективності.

6. Рефлексивний аналіз. Зіставлення реалізації очікувань та результатів, аналіз задоволеності від процесу коучингу, рефлексія отриманого на сесіях досвіду, осмислення власного потенціалу, ресурсів для втілення максимально продуктивної професійної діяльності, закріплення особистого вектора активної професійної діяльності.

Отже, освітній професійний коучинг є важливим засобом розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, адже забезпечує глибокий розвиток професійно значущих інтелектуально-особистісних якостей та творчого потенціалу, сприяє розвитку розуміння себе як суб'єкта майбутньої професійної діяльності, формує потребу в професійному самовдосконаленні. Коуч-технологія в процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників забезпечує краще розуміння фактичної ситуації, що підвищує відсоток успішного вирішення соціальних проблем та якісно підвищує рівень взаємодії з різними групами клієнтів, що, у свою чергу, підвищує мотивацію та продуктивність здійснення професійної діяльності і в майбутньому.

Висновки. Аналіз наукової літератури дозволяє робити висновок про те, що професіоналізм фахівця соціальної сфери включає здатність аналізувати ситуацію, правильно її сприймати, брати до уваги всі варіанти розвитку та робити необхідний вибір; вміння встановлювати контакт з клієнтами, здійснювати диференційований підхід; здатність управляти діяльністю соціальної служби, використовувати в соціальній роботі технології проектування, моделювання та ін. Динамізм сучасних суспільних перетворень викликає потребу в професійно компетентних фахівцях соціальної сфери, які вміють аналізувати постійні зміни соціально-економічної тенденції, приймати і реалізовувати нестандартні рішення в ситуації ринкової конкуренції, усувати стереотипізацію задля розширення своєї

гуманістичної спрямованості виробничої і особистісної сфер взаємодії. Розвиток професійної компетентності майбутніх соціальних працівників є важливим завданням сучасної професійної підготовки. Потужним засобом розвитку професійної компетентності в умовах навчання в ЗВО фахівців вищезазначеного напрямку є застосування коучингової технології. Освітній професійний коучинг забезпечує розвиток професійно значущих та особистісних якостей, сприяє розвитку професійного мислення, соціального інтелекту, формує стійкі навички самомотивації, самоконтролю, саморегуляції та саморефлексії в комунікативній професійній взаємодії, забезпечує здатність до об'єктивного оцінювання, систематичного моніторингу проблемної ситуації та прийняття ефективних рішень для вирішення професійних завдань, формує професійну культуру, активізує продуктивну творчу діяльність, формує та закріплює навички самокоучингу та ін.

Освітній професійний коучинг майбутніх соціальних працівників розкривається як система соціальних, психолого-педагогічних умов та впливів, які сприяють розумінню та розвитку своїх можливостей, що за умов дієвої мотивації зумовить ефективну та успішну професійну реалізацію. Розроблена програма освітнього професійного коучингу має структуру, що включає процес формування коучингових умінь та змістові елементи поняття «професійна компетентність майбутніх соціальних працівників».

У перспективі дослідження напрямку заплановано глибше вивчити окремі аспекти ефективності результатів упровадження освітньої програми професійного коучингу під час підготовки майбутніх соціальних працівників.

Список використаної літератури

1. Аткинсон М. Пошаговая система коучинга. Том 2. R.: Companion group, 2009. 256 с.
2. Державний галузевий стандарт спеціальності «Соціальна робота» / Керівник колективу проф. В. П. Бех, А. Й. Капська. К.: МОН України від 10.10.05 р. 273 с.
3. Дауни М. Эффективный коучинг. Уроки тренера коучей. М: Хорошая книга, 2015. 288 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» / Верховна рада України. Інститут законодавства. К.: Наукове вид., 2014. 96 с.
5. О'Конор Дж. Коучинг с помощью НЛП: практическое руководство по достижению поставленных целей. М.: Изд-во ФАИР, 2008. 288 с.
6. Петровська І. Р. Підвищення ефективності управлінської діяльності керівника за допомогою коучингу. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. № 20. С. 158–161.
7. Рябокін Л. М. Професійна компетентність соціальних працівників як основна умова готовності студентів до професійної діяльності. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*: зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький: ФОП І. С. Майданченко, 2010. Вип. 19. С. 226–230.
8. Уитворт Л., Кимси-Хаус Г., Сэндал Ф. Коактивный коучинг (Co-Active Coaching): учебник. М.: Издательство: Центр поддержки корпоративного управления и бизнеса, 2004. 360 с.

DEVELOPING INTENDING SOCIAL WORKERS PROFESSIONAL COMPETENCE BY FACILITIES OF COACHING

Kurant Oksana

post graduate student of technological and professional education department
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

Introduction. *The main focus of the modern education system is to enhance the development of the professional competence in the process of training intending social workers. This feature ensures that they are ready for their ability to build productive relationships with customers, communicate with people, and gain new social and personal qualities. The characteristics of the features of the use of coaching technologies as the system-forming personal qualities of intending specialist were explained. The use of this technology in training intending professionals to develop the professional competence as a result was justified.*

Purpose. *The main purpose of the article is to reveal the peculiarities of using coaching technologies as a means of developing the professional competence of social workers in the process of university training.*

Results. *Educational and professional coaching of intending social workers was revealed as*

a system of social, psychological and pedagogical conditions and influences that contribute to understanding and developing their capabilities, which in the conditions of effective motivation will lead to effective and successful professional realization. The developed program of educational professional coaching has a structure that includes the process of forming coaching skills and the substantive elements of the concept of «professional competence of intending social workers».

Originality. *The content of the development of professional competence in the educational system of social orientation specialties includes: communicative component (methods and forms of communication and their use in different activity spheres); activity (form person's desire to reveal the natural potential); value-motivational (formation of social norms and cultural values). Therefore, coaching technology perfectly accomplishes the tasks, reveals and activates the key qualities of the future specialist's personality - a socio-psychological process of adaptation-integration, which involves self-identification; mechanism of personal formation, professional and social qualities; the process of mastering common and cultural knowledge, skills, values and norms.*

Conclusion. *Professional coaching as a technology of formation and development of professional competence, the system of personality of the future specialist is important. It is a major tool for creating a teaching system to train future social work professionals to develop the irprofessional competency.*

Key words: *competence, professional competence, intending specialists in the social sphere, social workers, coaching, professional coaching, vocational training.*

References

1. Atkinson M. Poshagovaja sistema kouchinga. Tom 2. R.: Companiongroup, 2009. 256 s.[in Russian].
2. Derzhavnij galuzevij standart special'nosti «Social'narobota» / Kerivnik kolektivu prof. V. P. Beh, A. J. Kaps'ka. K.:MON Ukraїni vid 10.10.05 r. 273 s.[in Ukrainian].
3. Dauni M. Jeffektivnyj kouching. Urok i trener akouchej. M.: «Dobrajkniga», 2015. 288 s.[in Russian].
4. Zakon Ukraїni «Pro vishhu osvitu» / Verhovna rada Ukraїni. Institut zakonodavstva. K.: Naukove vid., 2014 r. 96 s.[in Ukrainian].
5. O'Konor Dzh. Kouching s pomoshh'ju NLP: prakticheskoe rukovodstvo po dostizheniju postavlennyh celej. M.: izd-vo FAIR, 2008. 288 s.[in Russian].
6. Petrovs'ka I. R. Pidvishhennja efekтивnosti upravlins'koї dijāl'nosti kerivnika zadopomogoju kouchingu // Naukovij visnik NLTU Ukraїni. 2010. №20. S. 158-161.[in Ukrainian].
7. Rjabokin' L. M. Profesijna kompetentnist' social'nih pracivnikiv, jakosnovna umova gotovnosti studentiv do profesijnoї dijāl'nosti // Gumanitarnij visnik DVNZ «Perejaslav-Hmel'nic'kij derzhavnij jpedagogichnij universitet імені Grigorija Skovorodi»: zb. nauk. prac'. Perejaslav-Hmel'nic'kij: FOP I. C. Majdanchenko, 2010. Vip.19. S. 226 – 230. [in Ukrainian].
8. Uitvort L., Kimsi-Haus G., Sjendal F. Koaktivnyj kouching (Co-Active Coaching)^ uchebник. M.: izdatel'stvo: Centr podderzhki korporativnogo upravlenija i biznesa, 2004. 360 s.[in Russian].

РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ РАБОТНИКОВ СРЕДСТВАМИ КОУЧИНГА

Курант Оксана Евгеньевна

аспирантка кафедры технологической и профессионального образования
Глуховский национальный педагогический университет имени Александра Довженко

Статья посвящена рассмотрению сущности метода коучинга как средства развития профессиональной компетентности будущих социальных работников. Освещена роль технологии коучинга в процессе развития профессиональной компетентности и осуществления профессиональной деятельности специалистов социальной сферы. Проанализированы особенности применения коучинга в процессе профессиональной подготовки будущих социальных работников как средства развития профессионально-личностных ресурсов. Выделены принципы применения коучинга как технологии развития профессиональной компетентности будущих социальных работников в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: *компетентность, профессиональная компетентность, будущие специалисты социальной сферы, социальные работники, коучинг, профессиональный коучинг, профессиональная подготовка.*

Отримано редакцією 20.01.2020 р.